

REMISSYTTRANDE

Datum

Dnr

4709-17-8.1

Aktbilaga

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
Grundlagsenheten
103 33 Stockholm

ju.16@regeringskansliet.se

Betänkandet En ny kamerabevakningslag (SOU 2017:55) *(Departementets diarienummer Ju2017/05495/L6)*

Justitiekanslerns utgångspunkter

Justitiekanslern ska vaka över tryck- och yttrandefriheten samt värna integriteten och rättssäkerheten i den offentliga verksamheten. I Justitiekanslerns uppdrag ingår även att bevaka statens rätt och att medverka till att rättstillämpningen är effektiv och av hög kvalitet.

Genomgången av de förslag som läggs fram i betänkandet och de överväganden som görs där har skett med de utgångspunkter som Justitiekanslern, utifrån sitt uppdrag, främst har att beakta. Med beaktande av dessa utgångspunkter vill Justitiekanslern anföra följande.

Övergripande synpunkter

EU har beslutat om en dataskyddsreform. Dataskyddsreformen innebär bl.a. att det krävs en stor reform av den svenska lagstiftningen på området för kameraövervakning, eftersom kameraövervakning ofta utgör personuppgiftsbehandling som omfattas av den nya EU-regleringen. Enligt betänkandet blir reformen så omfattande att det inte är lämpligt att genomföra den genom att behålla kamerabevakningslagen och göra ändringar i den lagen. Justitiekanslern delar denna bedömning.

I betänkandet föreslås att kamerabevakningslagen ska ersättas av en ny lag med särskilda bestämmelser om kamerabevakning. Den nya lagen kommer i flera fall att hänvisa till den särskilda reglering som dataskyddsreformen ger upphov till. Detta påverkar överskådligheten i den nya lagen, men är ändå att föredra framför alternativet att enbart reglera kamerabevakning genom de generella lagarna.

Justitiekanslern konstaterar att utgångspunkten för kamerabevakningslagen är att ge ökade möjligheter till kamerabevakning. Vid en sådan förändring måste skyddet för den personliga integriteten beaktas. Justitiekanslern anser att betänkandet ger uttryck för en välavvägd syn på förhållandet mellan kamerabevakning och personlig integritet. Genom förslaget att samtidigt stärka skyddet för den personliga integriteten i vissa delar är det möjligt att

öka möjligheterna till kamerabevakning för berättigade syften utan att det skapar en obalans i förhållande till skyddet för den personliga integriteten.

Skadestånd

I betänkandet föreslås att skadestånd ska kunna utgå vid överträdelser av de materiella bestämmelserna i kamerabevakningslagen. Kamerabevakningslagen föreskriver i 28 § att bestämmelserna om skadestånd i förordningen och dataskyddslagen eller brottsdatalagen ska tillämpas.

Enligt 3 § förordningen (1995:1301) om handläggning av skadeståndsanspråk mot staten (handläggningsförordningen) handlägger Justitiekanslern anspråk på ersättning med stöd av bl.a. 44 § kameraövervakningslagen. Det uttalas inte i betänkandet om Justitiekanslern ska pröva skadeståndsanspråk som grundar sig på överträdelser av bestämmelserna i kamerabevakningslagen. Hänvisningen till förordningen och dataskyddslagen samt brottsdatalagen talar dock för att detta är avsikten. Justitiekanslern har i remissyttranden till betänkningarna Ny dataskyddslag (SOU 2017:39) och Brottsdatalag (SOU 2017:29) utvecklat vad som krävs för att Justitiekanslern ska kunna reglera skadeståndsanspråk med stöd av dessa lagar, se bilaga 1 och 2.

Enligt övergångsbestämmelserna till kamerabevakningslagen ska äldre föreskrifter om skadestånd fortfarande gälla för skada som orsakats före ikraftträdandet. Detta innebär att hänvisningen till 44 § kameraövervakningslagen bör finnas kvar i handläggningsförordningen. Alternativt behövs en övergångsbestämmelse som pekar ut Justitiekanslern som behörig myndighet även för anspråk enligt den upphävda kameraövervakningslagen.

Anna Skarhed

Andreas Leander

Bifogas

- Justitiekanslerns remissyttrande till betänkandet Ny dataskyddslag (SOU 2017:39), bilaga 1
- Justitiekanslerns remissyttrande till betänkandet Brottsdatalag (SOU 2017:29), bilaga 2